

לבי במזרח / יהודה הלוי - תבנית

ערכה: איריס פלאום

לבי במזרח ואנכי בסוף מערב / איך אטעמה את אשר אכל ואיך יערב
איכה אשלם נדרי ואסרי, בעוד/ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב
יקל בעיני עזב כל טוב ספרד, כמו/יקר בעיני ראות עפרות דביר נחרב

השיר "לבי במזרח" מאת יהודה הלוי הוא שיר ציון.

הדובר רוצה להגיע לציון.

המשורר מרגיש חצוי מפני שנפשו במזרח (בציון/ בירושלים), אך גופו במערב (בספרד).

המשורר משתמש בניגודים, שאלות רטוריות ובצימודים כדי לבטא את תחושתו זו.

בבית א' – תפארת הפתיחה (החרוז מערב- יערב) הרעיון המרכזי של השיר. הדובר משתמש בניגוד – לבו (מחשבותיו) בציון וגופו במערב (בספרד). הדובר מציין באמצעות **שאלה רטורית** שזו הסיבה מדוע הוא לא יכול ליהנות מכל השפע שיש בספרד. (מערב- יערב **צימוד** שונה אות)

בבית ב' – מצהיר הדובר גם באמצעות **שאלה רטורית** כי הוא לא יכול לקיים את נדריו לעלות לציון כי ציון תחת שלטון נוצרי ("אדום") ואילו ספרד תחת שלטון מוסלמי ("ערב"), שימוש בניגוד. (שימוש **בצימוד** שונה אות חבל- כבל).

בבית האחרון – המשורר מסיים בבית האחרון בהכרזה עד כמה הוא רוצה להגיע לציון באמצעות **הצימוד** שונה האות יקל – יקר – קל לו לעזוב את כל השפע של ספרד כמו, באותה מידה שיקר בעיניו לראות את השרידים של בית המקדש שחרב. גם בבית זה **ניגוד** בין השרידים של בית המקדש החרב לבין הפאר של ספרד.

בשיר חרוז מבריא – מערב – ערב – נחרב.

לסיכום, המשורר חש געגוע עז לציון – ארץ הקודש.